

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра садово-паркового та лісового господарства

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ІСТОРІЯ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА

Вибірковий

Спеціальність	НЗ Садово-паркове господарство
Освітня програма	Садово-паркове господарство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Розробник: Шерстюк Марина Юрійвна, к. б. н., доцент кафедри садово-паркового та лісового господарства

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри садово-паркового та лісового господарства. Протокол № 15 від 19.06.20 р.

Завідувач кафедри Андрій МЕЛЬНИК

Погоджено:

Гарант освітньої програми Тетяна МЕЛЬНИК

Декан факультету,

де реалізується освітня програма Сергій ГОРБАСЬ

Рецензія на робочу програму (додається) надана

(підпис)

(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Надія БАРАНИК

Зареєстровано в електронній базі 16.07 2026р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	ІСТОРІЯ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА																								
2	Факультет/ кафедра	Агротехнологій та природокористування / садово-паркового та лісового господарства																								
3	Статус ОК	вибірковий																								
4	Програма / спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	—																								
5	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	Садово-паркове господарство (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти); спеціальність НЗСадово-паркове господарство																								
6	Рівень НКР	6																								
7	Семестр та тривалість вивчення	Денна форма навчання – 2 курс, 4 семестр (весняний). Заочна форма навчання – 2 курс, 3 семестр.																								
8	Кількість кредитів ЄКТС	5,0 кредитів ЄКТС, 150 годин																								
9	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Денна форма навчання <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%; text-align: center;">Контактна робота (заняття)</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">Самостійна робота</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">ЛК</td> <td style="text-align: center;">ПЗ</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">90</td> </tr> </table> Заочна форма навчання <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%; text-align: center;">Контактна робота (заняття)</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">Самостійна робота</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">ЛК</td> <td style="text-align: center;">ПЗ</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">148</td> </tr> </table>		Контактна робота (заняття)	Самостійна робота		ЛК	ПЗ		30	30			90		Контактна робота (заняття)	Самостійна робота		ЛК	ПЗ		2	—			148
	Контактна робота (заняття)	Самостійна робота																								
	ЛК	ПЗ																								
	30	30																								
		90																								
	Контактна робота (заняття)	Самостійна робота																								
	ЛК	ПЗ																								
	2	—																								
		148																								
10	Мова навчання	українська																								
11	Викладач/Координатор освітнього компонента	Шерстюк Марина Юрївна , к. б. н., доцент кафедри садово-паркового та лісового господарства. Факультет агротехнологій та природокористування.																								
	Контактна інформація	maryna_skliar@ukr.net																								
12	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Історія садово-паркового мистецтва» є вибірковим компонентом освітньої програми Садово-паркове господарство зі спеціальності 206 Садово-паркове господарство. Курс присвячений вивченню стилістичних особливостей формування історичних об'єктів ландшафтного мистецтва, теоретичних основ ландшафтної організації та об'ємно-просторової композиції садово-паркових об'єктів від стародавнього світу до сьогодення. Опанування дисципліни є важливою умовою успішної підготовки студентів до виконання проектних робіт з дисциплін «Ландшафтна архітектура», «Озеленення населених місць», «Садово-паркове будівництво», курсового та дипломного проектування.																								

13	Мета освітнього компонента	Метою освітнього компонента «Історія садово-паркового мистецтва» є формування у студентів знань про закономірності розвитку садово-паркового мистецтва у контексті світової культури та вміння застосовувати набуті знання при розробці проектних рішень ландшафтних об'єктів. Завдання дисципліни: знати – – історію садово-паркового мистецтва у контексті розвитку світової культури; – особливості ландшафтної архітектури різних історичних епох та стилів; – палацово-паркові ансамблі та садибні парки України; – особливості сучасного садово-паркового мистецтва. уміти – – використовувати історичні та теоретичні знання при розробці проектних рішень; – виявляти риси своєрідності вітчизняного паркобудування. Вивчення дисципліни розвиватиме такі soft skills: аналітичне мислення, креативність, культурна грамотність, вміння аргументувати власну думку.
14	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на дисциплінах (пререквізити): Ботаніка, Дендрологія, Основи образотворчого мистецтва, Ландшафтна графіка. 2. Освітній компонент є основою для вивчення дисциплін (постреквізити): Озеленення населених місць, Ландшафтна архітектура, Садово-паркове будівництво.
15	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності. Порушення академічної доброчесності при вивченні ОК вважаються: академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, видавання кимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань. Академічний плагіат – оцінка 0, повторне виконання завдання. Академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання; повторне виконання несамотійно виконаної роботи. Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю.
16	Ключові слова	садово-паркове мистецтво, ландшафтна архітектура, регулярний парк, пейзажний парк, стилі садів, Стародавній світ, Відродження, класицизм,

		паркобудівництво України, Версаль, Олександрія, Софіївка, сучасний ландшафтний дизайн, історичні паркові ансамблі
17	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5126

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК				Як оцінюється РНД
	ПРН 1	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 16	
ДРН 1. Аналізувати основні етапи та закономірності розвитку садово-паркового мистецтва від стародавнього світу до сучасності у контексті світової культури.	+				Модульний контроль (тест), залік.
ДРН 2. Характеризувати стилістичні особливості садів та парків різних епох і народів, визначати ознаки регулярного та пейзажного стилів у конкретних ландшафтних об'єктах.		+	+		Практичні роботи 1–7, модульний контроль, залік.
ДРН 3. Використовувати знання з історії садово-паркового мистецтва при аналізі та розробці проектних рішень ландшафтних об'єктів із застосуванням сучасних підходів.			+	+	Практичні роботи 8–14, модульний контроль, залік.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				Рекомендована література
	усього / 3Ф	лк	пз	с.р. / 3Ф с.р.	
Модуль 1. Садово-паркове мистецтво від стародавнього світу до пейзажного руху. Становлення й розвиток садово-паркового мистецтва Стародавнього Сходу, Греції, Риму, Середньовічної та Ренесансної Європи, класицизму та зародження пейзажного парку.					
Тема 1. Садово-паркове мистецтво стародавнього світу. 1. Характерні відмінності садово-паркового мистецтва від інших видів мистецтв. 2. Сади і парки	16/–	3/2	3/–	10/37	1, 2

Стародавнього Єгипту, Ассирії та Персії. 3. Висячі сади Семіраміди.					
Тема 2. Садово-паркове мистецтво Стародавньої Греції і Риму. 1. Сади Стародавньої Греції. Священні гаї, гімнасії. 2. Сади римських вілл. 3. Вплив античної традиції на подальший розвиток садово-паркового мистецтва.	13/–	2/–	2/–	9/37	1, 2
Тема 3. Сади Сходу. 1. Сади мусульманського Сходу. Сади Індії часів Великих Моголів. 2. Характерні риси ісламського саду. 3. Вплив сходу на розвиток садово-паркового мистецтва Європи.	12/–	2/–	2/–	8/37	1, 2
Тема 4. Сади середньовічної Європи та доби Відродження. 1. Монастирські сади. Лабіринт. Сади замків. 2. Садово-паркове мистецтво Відродження в Італії. Вілли та їх сади. 3. Засади ренесансної садової композиції.	14/–	4/–	4/–	6/37	1, 2, 3
Тема 5. Сади Франції. Класицизм і регулярний парк. 1. Садово-паркове мистецтво Франції XVI–XVII ст. 2. Творчість Андре Ленотра. 3. Ансамблі Во-ле-Віконт, Версаль, Бельведер.	13/–	3/–	3/–	7/–	1, 2, 3
Тема 6. Виникнення й розквіт англійського пейзажного парку. 1. Передумови та ідеологія пейзажного руху. 2. Особливості планування пейзажних парків Англії. 3. Творчість Рептона, Кента, Броуна.	12/–	3/–	3/–	6/–	1, 2, 3
Разом за модулем 1	80/148	17/2	17/–	46/148	
Модуль 2. Ландшафтне мистецтво XVIII–XXI ст. та садово-паркове мистецтво України. Розвиток пейзажного руху в Європі та Азії, формування унікальних українських паркових ансамблів, тенденції сучасного ландшафтного мистецтва.					
Тема 7. Пейзажний рух у Європі та Азії (XVIII – поч. XIX ст.). 1. Пейзажні парки Західної Європи та Америки. 2. Сади та парки Китаю; зв'язок з плануванням міста. 3. Сади Японії, їх типи та основні риси. Сад Рьоандзі. Ікебана. Бонсай. Нівакі.	12/–	3/–	3/–	6/–	1, 2, 4

Тема 8. Садівництво Київської Русі та ранньомодерної України. 1. Монастирські сади Київської Русі. 2. Паркобудівництво в Україні XVII–XVIII ст. 3. Гатчинський та Павловський парки як зразки пейзажного стилю.	13/–	3/–	3/–	7/–	1, 2, 4, 5
Тема 9. Видатні паркові ансамблі України (кін. XVIII – перша пол. XIX ст.). 1. Розвиток палацово-паркового будівництва в Україні. 2. «Олександрія» в Білій Церкві. 3. «Софіївка» в Умані. 4. Інші визначні паркові ансамблі.	14/–	4/–	4/–	6/–	1, 2, 4, 5
Тема 10. Ландшафтне мистецтво другої половини XIX – початку XX ст. 1. Загальні тенденції розвитку. 2. Вулиці, сквери, громадські сади. 3. Особливості регулярного та пейзажного підходів у цей період.	11/–	3/–	3/–	5/–	1, 2, 3
Тема 11. Садово-паркове мистецтво XX–XXI ст. 1. Тенденції сучасного садово-паркового мистецтва країн Європи та Америки. 2. Роботи Роберто Б. Маркса в Бразилії. 3. Міжнародні фестивалі ландшафтного дизайну, виставки, комерційні парки. 4. Етнографічні парки, сафарі-парки, лінійні парки, сади на дахах.	20/–	3/–	3/–	14/–	1, 2, 3, 4
Разом за модулем 2	70/–	16/–	16/–	38/–	
Зауваження щодо заочної форми: 2 лекційні години охоплюють теми 1–3 (огляд стародавнього та східного садівництва) та теми 7–11 (пейзажний рух і сучасність) як оглядова лекція. Решта – 148 год самостійної роботи.					
Усього годин	150/150	30/2	30/–	90/148	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН 1. Аналізувати основні етапи та закономірності розвитку садово-паркового мистецтва від стародавнього світу до сучасності.				
	Пояснювально-ілюстративні лекції з мультимедійними	20	Опрацювання навчальних посібників	30

	презентаціями: огляд хронології розвитку садово-паркового мистецтва, демонстрація ілюстративного матеріалу (плани парків, фото, реконструкції); тематичні дискусії; використання платформ Moodle, Kahoot, Zoom.		та матеріалів мережі Інтернет; підготовка конспекту за темами самостійної роботи; написання аналітичних нотаток щодо видатних паркових ансамблів.	
ДРН 2. Характеризувати стилістичні особливості садів та парків різних епох і народів.				
	Практичні заняття: аналіз планувальних схем садів та парків різних епох; порівняльна характеристика стилів; кейс-метод (розгляд конкретних паркових ансамблів); обговорення та взаємооцінювання; використання Moodle, LearningApp.	20	Самостійне складання порівняльних таблиць ознак різних стилів садово-паркового мистецтва; підготовка стислих характеристик видатних садів; підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою.	30
ДРН 3. Використовувати знання з історії садово-паркового мистецтва при аналізі та розробці проектних рішень ландшафтних об'єктів.				
	Практичні заняття з аналізу видатних паркових ансамблів України та світу; розгляд прикладів застосування історичних прийомів у сучасному ландшафтному проектуванні; обговорення виконаних завдань. Таблиці, схеми, ілюстрації, слайди.	20	Самостійне виконання аналітичних завдань (характеристика паркових ансамблів); підготовка до захисту практичних робіт; опрацювання додаткових електронних ресурсів.	30

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

При оцінюванні за освітнім компонентом використовується безперервне оцінювання – це поєднання сумативного та формативного оцінювання. Безперервне оцінювання застосовується з метою встановлення зворотного зв'язку зі студентом та сумативного оцінювання з фіксуванням оцінок. Обов'язковою умовою є, щоб метод оцінювання дозволяв перевірити досягнуті чи ні встановлені результати навчання.

5.1. Сумативне оцінювання

Сумативне оцінювання підбиває підсумки навчальної діяльності у певний момент часу, зазвичай у кінці модулів (модуля 1, модуля 2) та залік. Сумативне оцінювання дозволяє визначити рівень досягнень студента, що підсумовує певний етап навчання.

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання (номер тижня)
Залік		
Модуль 1. Садово-паркове мистецтво від стародавнього світу до пейзажного руху.	30 балів / 30%	До 7 тижня

Практична робота 1. Характерні риси садово-паркового мистецтва Стародавнього Сходу (порівняльна таблиця)	5 балів	2 тиждень
Практична робота 2. Аналіз планування садів Стародавньої Греції та Риму	5 балів	3 тиждень
Практична робота 3. Ознаки ісламського саду та сади Індії (аналіз прикладів)	5 балів	4 тиждень
Практична робота 4. Еволюція садів від Середньовіччя до Відродження (схема-аналіз)	5 балів	5 тиждень
Практична робота 5. Аналіз планування регулярного парку (Версаль, Во-ле-Віконт)	5 балів	6 тиждень
Модульний контроль (тест множинного вибору)	5 балів	7 тиждень
Модуль 2. Ландшафтне мистецтво XVIII–XXI ст. та садово-паркове мистецтво України.	40 балів / 40%	До 15 тижня
Практична робота 6. Особливості англійського пейзажного парку та пейзажний рух у Європі (схема-аналіз)	5 балів	9 тиждень
Практична робота 7. Сади і парки Китаю та Японії: ключові риси та відмінності	5 балів	10 тиждень
Практична робота 8. Садівництво Київської Русі та ранньомодерної України (хронологічна схема)	5 балів	11 тиждень
Практична робота 9. Аналіз планування «Олександрії» або «Софіївки» (за вибором)	5 балів	12 тиждень
Практична робота 10. Тенденції ландшафтного мистецтва XIX–XX ст. (порівняльний аналіз)	5 балів	13 тиждень
Практична робота 11. Сучасний ландшафтний дизайн: нові форми і типи парків (огляд прикладів)	5 балів	14 тиждень
Модульний контроль (тест множинного вибору)	10 балів	15 тиждень
Залік (тест множинного вибору)	30 балів / 30%	Залікова сесія
Умови допуску до заліку: До складання заліку допускаються здобувачі, які виконали всі передбачені програмою практичні роботи та набрали не менше 42 балів із 70 можливих за поточний контроль.		

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	кількість балів за:			
Модуль 1	0–18	19–22	23–26	27–30
Модуль 2	0–24	25–30	31–36	37–40
Залік	0–17	18–22	23–26	27–30

Разом за семестр	0–59	60–74	75–89	90–100
-------------------------	-------------	--------------	--------------	---------------

Практичні роботи 1–5 (Модуль 1, по 5 балів кожна = 25 балів)

Повнота аналізу об'єкта та виокремлення його характерних рис (2 бали)

Правильність використання термінології та понятійного апарату (1 бал)

Структурованість та якість оформлення (1 бал)

Усний захист: вміння аргументувати та відповідати на запитання (1 бал)

Практичні роботи 6–11 (Модуль 2, по 5 балів кожна = 30 балів)

Глибина порівняльного аналізу та виявлення зв'язків між епохами (2 бали)

Правильність характеристики стилістичних особливостей (1 бал)

Якість оформлення та структурованість роботи (1 бал)

Захист роботи та відповіді на додаткові запитання (1 бал)

Рівні оцінювання практичних робіт:

5 балів (відмінно) – Робота виконана повністю, аналіз ґрунтовний, демонструє системне розуміння матеріалу, якісне оформлення, впевнений захист.

4 бали (добре) – Робота виконана повністю, є незначні неточності в аналізі або термінології, захист на достатньому рівні.

3 бали (задовільно) – Робота виконана частково або з помітними недоліками в аналізі, захист потребує додаткових пояснень.

1–2 бали (незадовільно) – Робота виконана не в повному обсязі або не відповідає завданню, суттєві помилки.

0 балів – Робота не подана.

5.2. Формативне оцінювання

Формативне оцінювання є джерелом інформації про успішність засвоєння результатів навчання як для викладача, так і для здобувача вищої освіти. Воно здійснюється протягом усього семестру та спрямоване на своєчасне виявлення труднощів у навчанні, надання зворотного зв'язку та коригування освітньої траєкторії.

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Письмове та усне опитування після вивчення кожної теми зі зворотним зв'язком від викладача	15 хв. в кінці заняття при завершенні теми
2.	Невеликі тести (до 5 хв.) для перевірки засвоєння лекційного матеріалу	Щотижнево на початку або в кінці заняття
3.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час обговорення практичних завдань	Під час практичних занять протягом семестру
4.	Перевірка та аналіз практичних робіт на різних етапах виконання з наданням рекомендацій щодо покращення	Упродовж семестру
5.	Захист практичних робіт з обговоренням допущених помилок і шляхів їх усунення	Відповідно до графіка виконання робіт
6.	Обговорення обраних підходів до аналізу паркових об'єктів; спостереження за роботою здобувача	Щотижнево, упродовж семестру
7.	Підсумкове тестування за модулями зі зворотним зв'язком щодо типових помилок	В кінці кожного модуля

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Кучерявий В. П. Історія ландшафтної архітектури : підручник. Львів : Новий Світ-2000, 2018. 702 с.
2. Білоус В. І. Садово-паркове мистецтво: коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. Київ : Науковий світ, 2021. 299 с.
3. Шпагін В. Ф. Лекції з історії світового дизайну садів: у пошуках балансу архітектури і природи : навч. посіб. Київ : Логос, 2022. 120 с.

6.2. Додаткові джерела

4. Жирнов А. Д., Пушкар В. В. Композиційні прийоми формування насаджень в ландшафтах міст : навч. посіб. Київ : ДАКККиМ, 2002. 69 с.
5. Галкін С. І., Левандовська С. М., Черняк В. М. Державний дендрологічний парк «Олександрія» НАН України : словник-довідник. Біла Церква : Дельфін, 2014. 129 с.
6. Крижанівська Н. Я. Основи ландшафтного дизайну : підручник. Київ : Ліра-К, 2009. 218 с.
7. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць : підручник. 2-ге вид. Львів : Світ, 2008. 456 с.
8. Білоус В. І. Декоративне садівництво (основи квітництва, дендрології та озеленення) : підручник. Умань, 2005. 296 с.
9. Клименко Ю. О. Тенденції зміни деревної рослинності київських парків // Інтродукція рослин. 1999. № 2. С. 110–117.
10. Кузнецов С. І., Левон Ф. М., Пушкар В. В. Асортимент дерев, кущів, ліан для озеленення в Україні. Київ : ЦП Компрінт, 2014. 256 с.

6.3. Інтернет-ресурси / Бази даних

Бібліотека українських підручників – <http://pidruchniki.ws/>
Відкрита електронна архітектурно-будівельна бібліотека – <http://books.totalarch.com>
Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека ім. В. Г. Заболотного – <http://dnabb.org/>
Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
Репозиторій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв – <http://elib.nakkkim.edu.ua/>
Інституційний репозиторій СНАУ – <http://repo.snau.edu.ua/>

6.4. Програмне забезпечення

Програмне забезпечення для підтримки дистанційного навчання (Moodle), інтернет-опитування (Kahoot, LearningApp), відеоконференцій (Zoom).